

Sote-uudistuksen tilannekatsaus

Maija Valta, prosessivastaava, Lapin Sote-Savotta ks. diat

Sote-uudistuksen maakunnan esivalmistelu on käynnissä. Ohjausryhmä on perustettu, siihen on valittu kunnista kaksi luottamushenkilöä ja keskeisistä Sote-valmisteluun liittyvistä muista tahoista edustus. Ohjausryhmä kokoontuu 12.10.2016. Maakunnan esivalmistelun projektipäälliköksi on valittu Marja Perälä. Ohjausryhmä perustaa Sote- ja maakuntauudistusta eteenpäin työstävät työryhmät.

Tiedoks: Rovaniemellä on sähköinen palveluseteli-ilta 11.10.2016 klo 17.00, jota voi katsoa myös striimattuna. Kunnat voivat lähteä asteittain mukaan ja tulla mukaan myös sähköisälle alustalle. Sähköinen palveluseteli tulee olemaan Sote-uudistuksessa valinnanvapauden työkalu.

Maakuntalaki ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki – lausunnot

Käytiin läpi seuraavia kohtia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakia koskien (ks. kuntaliiton pohja)

2 kysymys

Jos palvelulupauksen tulee olla skaalautuva, mikä on valtakunnallinen yhteneväisyys ja taso? Miksi tehdä palvelulupaus, jos se on vain strateginen valinta, ei juridisesti sitova? Lapissa tulee edetä peruspalvelut edellä ja erityispalveluista tulee poistaa päällekkäisyyksiä. Palvelujen järjestämisessä tulee edetä kysynnästä tarpeen mukaiseen palvelutarjontaan. Pohdittiin, onko palvelulupausta mietitty sosiaalipalvelujen osalta? Sosiaalilainsäädännössä on määritelty asiakkaiden oikeudet palveluihin.

10 kysymys

Sote 4 § säädetään lähipalveluista. Pykälä mahdollista melkein kaikkien palvelujen keskittämisen. Esimerkiksi sosiaalityö on lähipalvelua, mutta lastensuojelu, helposti mielletään erityispalveluksi joltakin osin. Asiakkaan edun nimissä palvelukokonaisuuden edelleen jakaminen perus- ja erityispalveluihin vaarantaa kokonaisvaltaisesti etenevän palveluprosessin.

Avokysymykseen vastauksena

Sosiaalinen asiantuntijuus kohdentuu asiakkaan ja hänen yhteisönsä väliseen suhteeseen. Usein tai toistoon perustavut palvelut tulisi järjestää ensisijaisesti lähellä ihmisten arkea, näin turvataan heikossa asemassa olevien ihmisten tuki. Esimerkiksi omatyöntekijä, jonka suhde asiakkaaseen perustuu luottamukseen, tulee olla mukana läpi koko erityispalveluprosessin. Asiakkaan elämismaailman tunteminen on tärkeää tehokkaan palveluprosessin toteutumisessa.

11 kysymys

Onko sopimus sitova, eikä sopimus ole aina sitova?

12 kysymys

Integroidut palveluketjut onnistuvat sitten kun asiakastietojärjestelmät on yhteen sovitettu ja jos asiakkaat saavat avoimesti tiedon kaikista palveluista. On asiakasryhmiä, jotka tarvitsevat tukea omassa valinnassaan. Palvelujen laatuvaatimukset tulee olla avoimesti kuvattu. Yksityisen palvelun laadunvalvonta tulee olla vahvaa. Kun valinnanvapauslain säädäntö ei ole valmiina on vaikea lausua asiaa koskevaan kysymyksiin samoin yhtiöittämisasia.

13 kysymys

Pääosin on hyvä, että valtio ohjaa kalliita palveluprosesseja ja alussa valtion ohjaus on välttämätöntä, esimerkkinä erikoissairaanhoido ja ICT.

14 kysymys

Maakunnalla tulisi olla mahdollisuus valita tarkoituksenmukainen tapa toimia, erotetaanko järjestäminen ja tuotanto ja tarvitseeko yhtiöittää. Sosiaalihuollossa paljon viranhaltijapäätöksiä. Miten huolehditaan asiakkaan oikeusturva ja palveluprosessin toimivuus tilanteessa, jossa asiakas ja viranhaltija ovat eri mieltä sekä tahdon vastaisessa päätöksenteossa.

15 kysymys

Pääosin pykälä ei ole tarkoituksen mukainen. Maakunnalle tulisi antaa enemmän harkintavaltaa.

16 kysymys

Yhdytään kuntaliiton lausuntoon. Saamekielisten palvelujen erityisyys ja kustannukset tulee huomioida Lapin maakunnan valtiosuoksissa.

20 kysymys

Maakunnalla ja kunnalla tulee voida olla yhteisiä työntekijöitä. Miten hoidetaan sen henkilöstön osuus, joka hallintokuntien yhteistä, esimerkiksi sivistystoimi ja sosiaalitoimi (koulukuraattori).

Nostetaan esille avoimissa vastauksissa. Pienille kunnille tärkeä asia, koska jokaiseen virkaan ei tarvitse koko resurssia, mutta palvelu on lakisääteistä. Miten jatkossa saadaan osaava henkilöstö maakunnan pieniin peruspalveluyksikköihin.

24 kysymys

Yhdytään Kuntaliiton lausuntoon eli aikaa maakunnalle, yhtiöittäminen 2022 mennessä. Perustelu: prosessien hallittu muutos ja uudistus sekä viitataan valinnanvapauslakiin, joka ei vielä ole valmiina.

25 kysymys

Yhdytään Kuntaliiton lausuntoon.

Lausunto 29 kysymys

Valtionosuudessa tulisi olla mukana Lapin erityispiirteiden isompi huomioiminen.

Seuraava kokous on 18.11.2016 aiheena sosiaalialan osaaminen ja tutkimus

Puheenjohtajana toimi Lahja Harju Kolaista muistion kirjasi Asta Niskala, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta

Läsnä

Kolari Lahja Harju, Muonio Päivi Salminen, Pello Johanna Korteniemi, Tervola Helena Hartikainen, Poske Asta Niskala ja Maija Valta, Lapin liitto